

Научен секретар

МУ - Плевен

Вх. № НС-151/13-11-2020г.

РЕЦЕНЗИЯ

**От проф. д-р Цеца Георгиева Дойчинова, дм –
Началник на Инфекциозна клиника УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ и Зам-
декан на ФОЗ при Медицински университет гр. Плевен**

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по научна специалност „Епидемиология“, за нуждите на Научно-изследователски институт при МУ-Плевен, обявен в ДВ бр.66/ 24.07.2020г., с единствен кандидат **д-р Тонка Иванова Върлева, дм.**

Със № Заповед № 2355 / 29.09.2020г. на Ректора на МУ- Плевен съм определена за член на Научното жури по процедурата за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“ по научна специалност „Епидемиология“.

Процедурата по обявяване и провеждане на конкурса е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ). Получих по надлежен ред необходимите документи и материали съобразно ПРАС на МУ – Плевен.

ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЕРА

Д-р Тонка Върлева завършва медицина в София през 1982г. Работи последователно в катедрата по Епидемиология, инфекциозни и тропически болести при МА и в отдел Вирусология при НЦЗПБ. Има две медицински специалности – епидемиология и вирусология. Магистър е по здравна политика и здравен мениджмънт. От 1995г работи в МЗ, където е на различни експертни и ръководни позиции по проблемите на превенцията и контрола на ХИВ/СПИН, туберкулозата и други социалнозначими заболявания. В периода 1996-2003г е преминала обучения и специализации чрез Израелската, Американската и Японската агенция за международно развитие. Секретар е на Националния съвет по превенция на СПИН, туберкулоза и СПИ към МС. Била е член на Борда на Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария в периода 2008-2010г. От 2004г е директор на програмите за превенция и контрол на

СПИН и туберкулоза към МЗ, финансирани от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария. Била е председател на работните групи за изработването и приемането от МС на общо 6 национални програми за превенция и контрол на СПИН и туберкулоза за периода от 2000 до 2017г. Има над 30 публикации по проблемите на ХИВ/СПИН, туберкулоза и здравна политика.

ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

Д-р Тонка Върлева участва в конкурс за академичната длъжност "Доцент" със следната научна продукция, включваща:

Дисертационния труд за присъждане на ОНС "доктор" - заглавие: "Проучване на биологичните и поведенчески показатели за разпространението на инфекция с ХИВ сред рискови групи".

Публикационна активност

Д-р Върлева е представила списък на 50 публикувани статии, разделени на базата на обективни наукометрични показатели. 29 от научните публикации са в чужди и български издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science, (с ISSN), от които 17 са с импакт-фактор (IF) ; а 12 са с импакт-ранг (SJR). Общият Импакт фактор от публикации и цитации е IF - 81.19, а съответно SJR е 6.11. 16 от публикациите на д-р Върлева са в чужди и български нереферирани списания с научно рецензиране (с ISSN).

Научните интереси на д-р Върлева са насочени в няколко основни направления, а именно: Молекулярна вирусология и епидемиология на ХИВ инфекцията ; Интегриран биологичен и поведенчески надзор на ХИВ (ИБПН) и сексуално-предавани инфекции (СПИ); Епидемиология на MDR/XDR-туберкулоза и стратегическо планиране при туберкулоза и Епидемиология на вирусен хепатит С. Тези направления и научната й дейност са в пряка връзка със специалностите, които е придобила.

По първото направление - молекулярна вирусология и епидемиология на ХИВ инфекцията – д-р Върлева представя 4 публикации, свързани съответно с различни аспекти на проблема. За първи път е направено детайлно проучване за разпространението на различните суб-

типове на HIV-1(12.3.1); за първи път е направена молекулярно-генетична оценка за разпространението на HIV-1 сред лицата, употребяващи инжекционни наркотици в страната (12.3.9); на молекулярно ниво е представена динамиката на разпространение на ХИВ сред различните уязвими групи, както по пол така и по възраст (12.3.12); са представени проучвания от изследванията за ХИВ сред групата на младите ромски мъже, която една от най-уязвимите (12.3.15). Активната роля на д-р Върлева за провеждане и на трите проучвания е свързана с: изграждане на концепцията; организиране на данните; проучване, методология, ресурси и преглед и редакция на труда. Трите проучвания имат важно значение за определяне на политиката на тестване, лечение и превенция в страната.

Другото научно направление е: интегриран биологичен и поведенчески надзор на ХИВ (ИБПН) и сексуално-предавани инфекции (СПИ). За първи път са разработени етични аспекти на ИБПН и са обучени експерти от МЗ, РЗИ и НПО за прилагане на международните стандарти (12.3.3); Представени са данни за следните уязвими групи: мъже и жени, които предлагат сексуални услуги; лица, лишени от свобода; млади ромски мъже между 18-25 г. и МСМ (12.3.4.,12.3.7.,12.3.11.,12.3.12.). Анализът на литературните данни показва, че не са правени подобни проучвания в страната. Правени са единични проучвания в някои Европейски държави, но няма пълни проучвания както за ХИВ, така и за хепатит В и С и сифилис за всички уязвими групи.

Третото научно направление , по което д-р Върлева представя разработки е: Епидемиология на MDR/XDR-туберкулоза и стратегическо планиране при туберкулоза. След 1990 г. се наблюдава бавно, но трайно увеличение на туберкулозата в света. Една от причините е и факта, че туберкулозата е основна опортюнистична инфекция при лицата, развили СПИН. Друг голям световен проблем е, че успоредно с нарастването на туберкулозата се увеличава и броя на пациентите с MDR/XDR-туберкулоза, при която смъртността достига до 50%, като данните за 2018 г. показват , че техния брой е над 500 000. Основните фактори, които съдействат за повишената заболяемост от MDR/XDR-туберкулоза в световен мащаб са увеличени брой на недоизлекувани от туберкулоза, вследствие на

прекъсване на лечението, продължителното лечение на MDR/XDR - туберкулоза повече от 2 години, както и скъпо струващото лечение с повече от 5-6 антибиотика, по-голяма част от които се прилагат инжекционно. В статия 12.3. 8. са описани факторите свързани с успеха от лечението и смъртността при пациенти с MDR/TB и XDR/TB за периода 2009-2010 г. Това е първата кохорта от пациенти с MDR/XDR/TB в България, които са лекувани по препоръките на СЗО. Д-р Върлева представя анализирана информация за системите на здравеопазване в 4 европейски държави, вкл. България и техния опит да се справят с превенцията и лечението на MDR/XDR/TB (12.3.10.). За първи път в страната е направен анализ на ефективността на превантивните дейности, както и на необходимите финансови ресурси и необходимостта от устойчивост на наложени добри политики и практики за продължаване на процеса на намаляване на разпространението на туберкулоза в страната и изпълнението на индикаторите за елиминация на туберкулозата в България и в света (12.3.2.).

Последното направление в научните интереси на д-р Върлева и епидемиологията на вирусен хепатит С. Тя прави обзор на натрупаните знания относно генетичната характеристика и екологичните отнасяния на вируса, патогенезата от епидемиологична гледна точка, особеностите на източника на инфекция и рисковите групи. Подробно са разгледани парентералния, сексуалния и вертикалния механизъм на предаване и факторите, които реализират тези механизми. (12.3.5., 12.3.6.). Д-р Върлева участва в проучване в колаборация с Европейския център за контрол на заболявания, Института Роберт Кох, Германия, НРЛ и РЗИ за разпространението на хепатит С в един от регионите в страната, сред население между 18 и 65 годишна възраст (12.3.14.). Данните са показали, че 0,8 % от изследваните са дали положителен резултат.

Всички научни публикации на д-р Върлева са подплатени с богата литературна справка. Съвместната ѝ работа с водещи специалисти и научни колективи в света е позволило публикуването на научните статии в престижни научни списания и съответно голям брой цитирания.

Интерес представлява колективната монография (с ISBN): „HIV/СПИН – вчера, днес и утре“, с авторски колектив: М. Николова, М. Стойчева, И. Алексиев, И. Еленков, В. Георгиева, Н. Янчева-Петрова, Т. Върлева , като д-

р Върлева е автор на Раздел II – „Епидемиологични характеристики на HIV– инфекцията. Епидемиология на HIV –инфекцията“, в която прави съвременен и научен преглед на най-новите проучвания и данни по въпроса.

Всички публикации на д-р Тонка Върлева говорят за изключителна осведоменост относно коментираните проблеми, за висок професионализъм и педантичност в работата, за качества за екипна работа и подчертана колегиалност. Научната продукция е равномерно публикувана в годините, което е показател за системност и постоянство в проучване на различните аспекти от специалността.

Участие в научни проекти

Д-р Върлева е представила списък с 3 проекта, в които е участвала – 1 международен и 2 национални като на единия национален проект е ръководител. Тематиката на проектите е пряко свързана с квалификацията и специализацията на кандидатката и резултатите от тях са публикувани в наши и международни научни издания.

Участия в научни форуми в чужбина

Д-р Върлева е участвала в 13 международни форуми, свързани с работата на Глобалния фонд, борбата с туберкулозата, проблеми на надзора на вирусните хепатити В и С, борбата с разпространението на ХИВ/СПИН и малария.

Цитирания

По справка № 359/15.09.2020г на Централна медицинска библиотека при МУ – София д-р Върлева е цитирана в 20 български списания. В базата данни Scopus са открити 197 цитации, а в базата данни Web of Knowledge – 171 цитации като тези данни частично се припокриват. Рейтингът на цитиранията в чуждестранните списания е висок, а цитируемостта е показател със значителна стойност, отнесена към значимостта на проблемите, разглеждани от кандидатката.

Преподавателска дейност

Д-р Върлева е организираща и участвала в провеждането на 14 обучителни срещи и семинари, посветени на лекари, медицински специалисти, здравни медиатори. Тематиката е разнообразна - свързана с обучение за медицински специалисти от отделенията за пациенти с придобита имунна недостатъчност, работа в пневмофтизиатрични лечебни заведения от градовете Варна, Плевен, Пловдив, Стара Загора и София град, обучение на микробиолози от лабораторната ТБ мрежа, обучение на медицински специалисти в местата за лишаване от свобода, обучение за предпазване от хепатит В и С и трансмисивни инфекции.

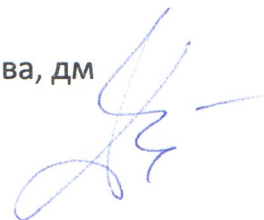
Заклучение

На базата на анализ на представената ми документация и направената комплексна оценка на научно-изследователската, преподавателската и ръководна дейност на д-р Тонка Върлева мога да заявя, че тя е висококвалифициран експерт в областта на епидемиологията. При необходимости по Минималните национални изисквания 400т за заемане на длъжността „Доцент“, д-р Върлева е представила 539,8т и напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му в Медицински университет – Плевен, както и на условията за заемане на академична длъжност „Доцент“ за нуждите на Научноизследователски институт при МУ- Плевен.

Това е основание да дам положителна оценка и убедено предлагам на Научното жури в настоящия конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Епидемиология“ да бъде избрана д-р Тонка Иванова Върлева, дм.

01.11.2020г
Плевен

Проф. д-р Цеца Дойчинова, дм

REVIEW

**By Prof. Dr. Tsetsa Georgieva Doychinova, MD – head of
Infectious clinic UMHAT “Dr. G. Stranski” and vice-dean of FPH at
Medical University, Pleven**

Re: Competition for holding the academic position "Associate Professor", in scientific specialty "Epidemiology", for the needs of the Research Institute at MU-Pleven, announced in SG No. 66 / 24.07.2020 with the only **candidate Dr Tonka Ivanova Varleva, DM**

According to Order № 2355 / 29.09.2020 of the Rector of the MU – Pleven, was assigned as a member of the Scientific Jury under the procedure of holding the academic position “Associate Professor” in the field of higher education 7. “Health and Sport”, professional area 7.1. “Medicine”, scientific specialty “Epidemiology”.

The procedure for announcing and conducting the competition is in accordance with the requirements of the Law for Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (RAASRB) and the Regulations for its implementation (RRASB). I received the required documents and materials in accordance with the RDAS of MU – Pleven.

PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Dr. Tonka Varleva graduated medicine in Sofia in 1982. She worked consecutively for the Department of Epidemiology, Infectious and Tropical Diseases at the MA and in the Department of Virology at the NCIPD. She has two medical specialties - epidemiology and virology. She has a master's degree in health policy and health management. Since 1995, is working in the Ministry of Health, where holds various expert and managerial positions on the problems of prevention and control of HIV / AIDS, tuberculosis and other socially significant diseases. In the period 1996-2003, she passed trainings and specializations by the Israeli, American and Japanese agencies for international development. She is a

secretary of the National Council for Prevention of AIDS, Tuberculosis and STIs at the Council of Ministers. She was a member of the Board of the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria in the period 2008-2010. Since 2004, she has been a director of the Programs for Prevention and Control of AIDS and Tuberculosis at the Ministry of Health, funded by the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria. As well a chairperson of the working groups for development and adoption by the Council of Ministers of 6 National Programs for Prevention and Control of AIDS and Tuberculosis for the period from 2000 to 2017. Published over 30 publications on HIV / AIDS, tuberculosis and health policy issues.

ASSESSMENT OF THE SCIENTIFIC PUBLICATIONS

Dr. Tonka Varleva attends the academic position "Associate Professor" competition with the following scientific publications:

Dissertation for awarding educational and scientific degree "Doctor" – title "Study of Biological and Behavioral Indicators for the Spread of HIV infection among the Risk Groups."

Publications

Dr. Varleva presented a list of 50 published articles, divided on the basis of objective scientometric indicators. 29 of the scientific publications are in foreign and Bulgarian editions, referred and indexed in Scopus and Web of Science, (with ISSN), 17 of which are with impact factor (IF), and 12 are with impact-rank (SJR). The total Impact factor of both publications and citations is **IF - 81.19, and SJR is 6.11**. 16 of the Dr. Varleva's publications are in foreign and Bulgarian non-referred journals with academic editors (with ISSN).

Dr. Varleva's research interests are focused on several main areas, namely: Molecular virology and epidemiology of HIV infection; Integrated biological and behavioral surveillance of HIV (IBBD) and sexually transmitted infections (STIs); Epidemiology of MDR / XDR-tuberculosis and strategic planning in tuberculosis and Epidemiology of viral hepatitis C. These areas and her research activity are

directly related to the specialties she has acquired.

On the first area – molecular virology and epidemiology of HIV infection – Dr. Varleva presents 4 publications, relating respectively to different aspects of the problem. For a first time a detailed survey on the spread of different sub-types of HIV-1 is conducted (12.3.1); For a first time is conducted molecular-genetic assessment of the spread of HIV-1 among people who inject drugs in the country (12.3.9); on molecular level is presented the dynamics of HIV transmission among different vulnerable groups, both by sex and age (12.3.12); presents the survey among young roma men, who are one of the most at risk group (12.3.15). Dr Varleva's active role in the three studies is: creating the concept, data organization, research, methodology, resources, review and editing the work. The three studies are important for determining the testing, treatment and prevention policy in the country.

The second scientific area is: integrated biological and behavior surveillance of HIV (IBBS) and sexually-transmitted infections (STIs). For first time have been developed ethical aspects of IBBS and are trained experts from MoH, RHI and NGO for applying international standards (12.3.3); Presented are data for the following risk groups: male and female sexworkers; prisoners, young roma men among 18-25 years old and MSM (12.3.4.,12.3.7.,12.3.11.,12.3.12.). the literature data analyses show that similar surveys are not done in the country. Separate studies have been done in some European countries, but there are no complete studies for both HIV, and hepatitis B and C and syphilis for all risk groups.

The third scientific area on which are presented studies by Dr Varleva is: Epidemiology of MDR/XDR-tuberculosis and TB strategic planning. Since 1990, there has been a slow but steady increase in tuberculosis spread worldwide. One of the reasons is the fact that tuberculosis is a main opportunistic infection in people who have developed AIDS. Another major global problem is that along with the TB increase, the number of patients with MDR / XDR-tuberculosis is also increasing, as mortality reaching 50%, and the data for 2018 show that their number is over 500,000. The main factors contributing to the increased incidence of MDR / XDR tuberculosis worldwide are the increased number of not-completed TB treatment due to treatment interruption, long-term MDR / XDR - tuberculosis

treatment for more than 2 years, as well as the expensive treatment with more than 5-6 antibiotics, most of which are given by injection. In Article 12.3. 8. are described the factors related to the success of treatment and mortality in patients with MDR / TB and XDR / TB for the period 2009-2010. This is the first cohort of patients with MDR / XDR / TB in Bulgaria who were treated according to the WHO recommendations. Dr. Varleva presents analyzed information about the healthcare systems in 4 European countries, incl. Bulgaria and their efforts in dealing with the prevention and treatment of MDR / XDR / TB (12.3.10.). For the first time in the country is done an analysis of the effectiveness of preventive activities, as well as the necessary financial resources and the need for sustainability of proven good policies and practices to continue the process of reducing the spread of tuberculosis in the country and the implementation of indicators for TB elimination in Bulgaria and in the world (12.3.2.).

The latest area in the research interests of Dr. Varleva is the epidemiology of viral hepatitis C. She reviews the accumulated knowledge about the genetic characteristics and ecological behavior of the virus, the pathogenesis from an epidemiological point of view, the characteristics of the source of infection and risk groups. The parenteral, sexual and vertical mechanisms of transmission and the factors that realize these mechanisms are considered in detail. (12.3.5., 12.3.6.). Dr. Varleva participated in a joint study of the European Center for Disease Control, Robert Koch Institute, Germany, NRL and RHI on the spread of hepatitis C in one of the regions in the country, among the population between 18 and 65 years of age (12.3.14 .). The data showed that 0.8% of the tested had a positive result.

All scientific publications of Dr. Varleva are backed by a rich literary reference. Her joint work with leading specialists and research teams in the world has allowed the publication of scientific articles in prestigious scientific journals and a large number of citations.

Of interest is the collective monograph (with ISBN): "HIV / AIDS - Yesterday, Today and Tomorrow", with authors: M. Nikolova, M. Stoycheva, I. Alexiev, I. Elenkov, V. Georgieva, N. Yancheva-Petrova , T. Varleva, as Dr. Varleva is the author of Section II - "Epidemiological Characteristics of HIV infection.

Epidemiology of HIV Infection ", in which she makes a modern and scientific review of the latest research and data on the subject.

All publications of Dr. Tonka Varleva speak of exceptional awareness of the commented problems, of high professionalism and meticulousness in the work, of qualities for teamwork and emphasized collegiality. The scientific production has been evenly published over the years, which is an indicator of systematization and consistency in the study of various aspects of the specialty.

Participation in research projects

Dr. Varleva presented a list of 3 projects in which she participated - 1 international and 2 national, as she is manager of one of the national projects. The projects topic is directly related to the qualification and specialization of the candidate and the results of them are published in local and international scientific journals.

Participation in scientific forums abroad

Dr. Varleva participated in 13 international forums, related to the activities of the Global Fund to fight TB, problems of the surveillance of viral hepatitis B and C, fight the spread of HIV/ AIDS and malaria.

Citations

According to inquiry № 359 / 15.09.2020 of the Central Medical Library at MU – Sofia, Dr. Varleva is cited in 20 Bulgarian journals. 197 citations were found in the Scopus database, and 171 citations in the Web of Knowledge database, and these data partially overlap. The rating of citations in foreign journals is high, and citations are an indicator of significant value relative to the importance of the issues addressed by the candidate.

Teaching activity

Dr. Varleva has organized and participated in 14 trainings and workshops of physicians, medical specialists, health mediators. The subjects varies – trainings of medical specialists from the wards of treatment of patients with acquired immune deficiency, pneumophtisiatric health facilities in Varna, Pleven Plovdiv, Stara

Zagora and Sofia city, training of microbiologists from the TB lab network, training of medical specialists in prisons, training to prevent hepatitis B and C and transmissible infections.

Conclusion

Based on the analysis of the documentation presented to me and the comprehensive assessment of the research, teaching and management activities of Dr. Tonka Varleva, I can say that she is a highly qualified expert in the field of epidemiology. With the required minimum of 400 p. under the national requirements to hold the position of "Associate Professor", Dr. Varleva has presented 539.8 p. and fully meets the requirements of ZRASRB and the Regulations for its implementation in the Medical University - Pleven, as well as the conditions for holding an academic position "Associate Professor" for the needs of the Research Institute at MU-Pleven.

This is a reason to give a positive assessment and I strongly recommend to the Scientific Jury in the current competition for the academic position "Associate Professor" in the scientific specialty "Epidemiology" to be selected Dr. Tonka Ivanova Varleva, MD.

01.11.2020
Pleven

Prof. Dr. Tsetsa Doychinoca, MD

